

1927

G O S P O D A R

Št. 8.

Gnojenje krompirja in pese.

Krompir in peso štejemo med okopavine, ki jim je treba globoko zorane, dobro zrahljane in močno pognojene zemlje. Razen tega jih moramo primerno oskrbovati, pletiti, okopavati, osipavati, potem šele nam dajo bogat pridelek. Zato pa nam zapustijo zemljo, ki je bogata na redilnih snoveh in posebno prikladna za žita. Za gnojenje teh okopavin je najprimernejši hlevski gnoj, ki nudi na eni strani rastlinam dovolj hranil, na drugi strani pa obogati zemljo na sprsteh, ki je potrebna za bakterijsko življenje v rodovitni živi zemlji.

Kakor je pa potreben hlevski gnoj večini okopavin, posebno pa krompirju in pesi, vendar ne moremo samo z njim doseči popolnih pridelkov, ker se tak gnoj navadno nahaja v takem stanju, da ga rastline ne morejo zadostno izkoristiti. Najboljše je seveda, če že jeseni dobro pregnojimo zemljo in jo globoko preorjemo, da ima hlevski gnoj čas se razkrojiti in pripraviti redilne snovi za spomlad. Žal da to ni vedno mogoče, bodisi da nimamo jeseni dovolj gnoja na razpolago, bodisi da nam vsled slabega vremena ali drugih nujnih opravil ni mogoče njive preorati pred zimo. Tedaj smo primorani šele spomladi navoziti gnoj in ga podorati. Večkrat je ta gnoj še premalo uležen in zato je njegov učinek mnogo manjši. Posledica tega je, da mlade krompirjeve in pesne rastline vzlic obilemu hlevskemu gnoju v zemlji stradajo ravno v dobi, ko najbolj potrebujejo redilnih snovi za napravo svojega telesa. Tako vidimo, da vzlic močnemu gnojenju s hlevskim gnojem ne dosežemo takih uspehov, kakor smo jih pričakovali.

Takemu nepopolnemu spomladnemu gnojenju odpomoremo samo z uporabo umetnih gnojil. Ta namreč nudijo možnost oskrbeti rastline s tistimi hranili, ki jih v razvojni dobi najbolj rabijo.

V mladosti, torej v začetku svojega razvoja potrebuje vsaka rastlina predvsem dušika, ki pospešuje rastočih vseh njenih delov. Ta dušik pa mora biti topljiv v vodi in lahko dostopen rastlinam, ki ga nujno potrebujejo. Take vrste dušika v obliki solitrne kisline vsebuje čilski solitr, ki ga potrosimo po že zelenih rastlinah pri prvem okopavanju. Dež in zemeljska vlaga ga kmalu raztopita in splavita do korenin krompirja in pese, ki ga željno vsrkavajo. Učinek gnojenja s tem gnojilom se opazi po kakih osmih dneh v tem, da pognojene rastline bujnejše rastejo in dobivajo temnejšo zeleno barvo. Čilskega solitra vzamemo na hektar (1.75 orala) krompirja ali pese po 250 kg, ki jih potrosimo lahko v dveh obrokih: prvič pri prvem okopavanju, drugi pa mesec dni pozneje.

Krompir in pesi nam dajo svoj glavni pridelek v koreninju in sicer v gomolju in v korenu. Na te pa najbolj vpliva kali. Zato sta tudi krompir in pesa izrazito kalijevi rastlini. Kalij napravi pri krompirju de-

belo gomolje in v korenu. Na te pa najbolj vpliva kali. Zato sta tudi krompir in pesa izrazito kalijevi rastlini. Kalij napravi pri krompirju debelo gomolje, pri pesi pa debeli koren. Tudi ostalo korenje se dobro razraste in vsled tega lahko črpa iz zemlje obilo hrane, ki jo pozneje nalaga v gomoljih krompirja i v pesnem korenu. Iz tega vzloga se gnojenje krompirja in pese s kalijevo soljo izredno izplača. O tem nam pričajo tudi podatki svetovne uporabe kalijevih soli, ki gre v veliki meri ravno za sladkorno in krmsko peso ter za krompir. Kjer se pridelujeta ti dve rastlini, tam je uporaba kalijeve soli od leta do leta večja. Na en hektar krompirja ali pese vzamemo 250 kg kalijeve soli, ki jo potrosimo po že izorani zemlji, je z brananjem zmešamo z zemljo in nato pripravimo njivo za saditev. Kalijeva sol se v zemlji polagoma raztaplja in prihaja v zemeljski raztopini do korenin, ki jih slastno vsrkavajo.

Teh dvoje gnojil je za krompir in peso neobhodno potrebnih, če hočemo doseči bogate pridelke. In da so po takem gnojenju v zvezi s hlevskim gnojem pridelki res zadovoljivi, nam pričajo številni gnojilni preizkusi, ki so se izvedli drugod in tudi pri nas. V Sloveniji se je v minolem letu napravilo več gnojilnih preizkusov z navedenimi gnojili, od katerih imamo prav lepe podatke. Iz teh sledi, da se je povprečno pridelalo na enem hektarju pognojenem samo s čilskim solitrom 29 stotov več krompirja in 44 stotov več pese; na pognojenem s čilskim solitrom in kalijevo soljo pa 45 stotov več krompirja in 85 stotov več krmske pese nego na parcelah gnojenih samo s hlevskim gnojem.

Iz teh podatkov je vsakemu jasno, da se gnojenje krompirja in pese z navedenimi umetnimi gnojili prav dobro izplača in da se z njimi znatno poveča pridelke naših njiv. So pa tudi zemlje, ki imajo premalo fosforove kisline. Na takih učinkuje dobro zraven navedenih tudi še kakih 300 kilogramov superfosfata. V glavnem pa sta krompirju in pesi nujno potrebna dušik in kali, zato bomo gnojili z njima, če hočemo imeti bogate pridelke.

Rak na sadnem drevju.

Znana bolezen, ki se posebno rada loti jablane in povzroča v jablanovih nasadih veliko škodo. Pojavlja se v obliki manjših ali večjih ran, ki imajo pa to svojstvo, da se ne celijo kakor navadne rane (ako n. pr. odžagamo vejo), ampak se zajedajo globlje v les in širijo na vse strani. Naredijo se večkrat tudi večje ali manjše brazgotine in bule v raznih oblikah. Največkrat se pokaže na deblu ali vejah, na kakem drevesu samo posamezno, na drugem pa v taki meri, da je rakova slednja veja in vejica.

Za to bolezen niso enako dovzetne vse sorte. N. pr. zlata parmena, kanadka, španjska reneta, kardinal so sorte, ki so vobče jako nagnjene k rakovki. Drevje železnikarja, bolkovega jabolka, gravenstein-

ca in drugih pa ni izlepa rakovo. Posebno pospešuje rakovost neugodno podnebje, neprikladna (premokra ali presuha) zemlja, napačno gnojenje (preveč dušika, gnojnice) in pomanjkanje apna v zemlji. Raka povzročajo včasih neznatne rane, odrtine, obtiski in razne druge sicer neznatne vnanje poškodbe, ki se pa ne zacelijo in polagoma preidejo v raka. Tudi huda pozeba mnogokrat zakrivi, da se razvije rak.

Najprej moramo vedeti, kako rakovost preprečiti. Iz gornjih pojasnil je to lahko posneti. Pred vsem je važno, da izbiramo za svoje podnebne razmere prikladne sorte, kar lahko posnamemo iz sadnega izbora za Slovenijo. Potem ne zasajamo jablan v zaduhle, senčne, prevlažne ali celo močvirne lege; če takih zemljišč ne moremo izsušiti. Ali pa sadimo drevje po takih prostorih na gričke tako visoko, da korenine tudi pozneje, ko drevo vzraste, ne dosežejo podtalne vode. Pri zasajanju skrbimo, da ne bo manjkalo v zemlji zadosti apna. Pa tudi fosforova kislina in kali sta zelo potrebni snovi, da ostane drevje zdravo. Apno in fosforovo kislino imamo v Thomasovi žindri. Z njo založimo zemljo preden sadimo pa ne bomo imeli opraviti z rakom, zlasti če dodamo še nekoliko kalijeve soli, z gnojnico ali straniščnikom pa zalivamo samo pozimi. Preveč gnojnice in celo ob nepravem času (pozno spomladi in poleti) jablanam ne prija.

Toliko torej v obrambo!

Bolj težko je rakovo drevje ozdraviti. Samo ob sebi je umevno, da je treba najprej najti vzroke rakovosti in jih odpraviti. V tem oziru se pa malokdo kaj prida potrudi. Upoštevati je treba sledeče: Ako so rakovost pojavlja zaradi neprimernih sort, jih je treba precepiti z bolj odpornimi, kjer je zemlja premokra, jo je treba kakorkoli osušiti na ta način, da se voda odpelje; če manjka zemlji apna, ga je treba dodati; če priteka k drevju preveč gnojnice (v bližini hlevov, svinjakov, gnojnih jam), jo je treba odpeljati itd. Sele potem, ko so odpravljene notranji vzroki rakovosti, poskušamo lokalno zdravljenje s tem, da posamezne rane čisto iztrebimo in izrežemo do zdravega lesa in kože. Tako osnaženo rano temeljito namažemo s 50% mešanico arborina in vode (na liter arborina liter vode). Rane na starih debelih in debelih vejah smemo namazati tudi s samim arborinom. Za to delo je baš sedaj najugodnejši čas.

Močno rakovih dreves pa ne bomo nikdar pozdravili. Najbolje je, da tako drevje posekamo in sežgemo, ker je mogoče, da se rak tudi prenaša z bolnega drevesa na zdravo.

Ženske obleke in rute

v največji izbiri samo dobre kakovosti. Cena nizka.
R. MIKLAUC, „PRI ŠKOFU“, LJUBLJANA

Saditev hmelja.

Ker je sedaj najprikladnejša doba za saditev hmelja, podamo tukaj nekaj navodil, kako se ima pri tem pravilno postopati.

Preden začnemo s saditvijo hmeljevih sadežev, moramo zemljo poravnati z brano, označiti vrste in zakoličiti mesta za sadeže. Vrste moramo v smeri prevladajočega vetra zaščititi, če le mogoče v smeri od severa proti jugu. Če je zemljišče nagnjeno, tedaj je izpeljati vrste počez, da na ta način preprečimo odplavljanje zemlje.

Kakor pri setvah in saditvah sploh, je posebno paziti na gostoto saditve. Tudi pri hmelju ne bo pridelek večji, če so rastline preblizu druga drugi. Največ pridelamo na zmerno gostih hmeljnikih. Toda nemogoče je določiti, katera razdalja je primerna za vsa zemljišča in za vse razmere. Gostota saditve je zavisna od sestave in lege zemljišča, od vrste hmelja in od načina gojitve. Zgodnje vrste hmelja so nekoliko slabejše v rasti, zato jih sadimo nekoliko gostejše nego pozimni hmelj. Močna, rodovitna zemlja ne prenese tako goste saditve kakor revnejša tla. V Sloveniji sadimo samo štirikotno (kvadratno), ker je to primernejše za obdelovanje. Trikratna saditev pri nas ni priporočljiva.

Upošteva se vse te okoliščine, je razdalja med sadeži lahko 1.20—2.20; kot srednjo mero jemljemo za zgodnje vrste 1.40 m, za pozne 1.60 m. Tako zasadimo na 1 hektar pri medsebojni razdalji sadik po 1.40 m (vsak sadež zavzema površino 1.96 kv. m) 5102 sadežev (na oral 2918), 1.50 m (2.25 kv. m) 4444 sadežev (na oral 2523) in 1.60 (2.56 kv. m) 3906 sadežev (na 1 oral 2223). Najboljša razdalja je 158 cm, t. j. na 1 ha 4000 sadežev.

Pri odmerjenju in začrtavanju mest za sadeže označimo točko, na katero pride kol ali hmeljevka (navadno 20—30 cm od sadeža); torej je njivo najprej zakoličiti.

Saditev hmelja. Ko smo natančno zakoličili točke za droge, začnemo saditi. To delo lahko vršimo od začetka marca nadalje do polovice maja. V ta namen izkopljemo v dobri zemlji najprej z motiko ali z lopato 20—30 cm globoke in 80 cm široke jame. V gramoznati zemlji morajo biti jame 60 cm široke in globoke ter napolnjene s kompostom. Če pri rigolanju moramo zemljo temeljito pognojiti s hlevskim gnojem. Če pa tedaj tega nismo storili, moramo sedaj v izkopano jamo vreči nekoliko dobro vlečanega gnoja. Nato posadimo v jamo sadež tako, da so očesa oziroma popki obrnjeni navzgor proti površini, nato ga pa zasujemo in dobro potisnemo v zemljo. Da se zemlja okrog njega dobro vleže, jo je po saditvi nekoliko zaliti, najbolje z razredčeno gnojnico. Tudi okrog sadeža samega je koristno natrositi dobrega razkrojenega gnoja, ki ga pokrijemo z zemljo ter jo okrog in okrog nekoliko slačimo. Paziti pa moramo, da pri tem ne poškodujemo sadeža. Zgornji popek sadeža pride v lahkih zemljah 10—15 cm, v težkih pa 5—10 cm globoko.

Pri saditvi se večkrat vprašuje, če zadostuje na eno mesto posaditi samo po en sadež, ali je pa treba dveh. Dosedanje iz-

kušnje so pokazale, da zadostuje en sadež, ta pa mora biti dobro razvit, zdrav in svež.

Prvi poganjki zasajenih korenin poženejo pri dovolj vlažnosti in toplem vremenu v 10—14 dneh. Navadno pa ne prodrejo vsi sadeži naenkrat iz zemlje, temveč nekateri prej, drugi celo več dni pozneje. V slučaju, da nastopijo po saditvi suhi dnevi, je dobro sadež zalivati z vodo ali še bolje z razredčeno gnojnico, s čemer znatno pospešimo rast. Če nimamo gnojnice, dosežemo isti uspeh s žilskim solitrom, ki ga raztopimo v vodi in s to, seveda zelo razredčeno vodo zalivamo posajeni hmelj. Če nekateri sadeži ne poženejo niti po 20—30 dneh, jih skrbno odrgnemo in pregledamo, če so še sposobni za življenje. Če ni upanja, da bodo pogнали, jih čimprej zamenjamo z novimi.

Ko dorastejo sadike do pol metra visoko, jih prvič okopamo in sicer deloma zato, da uničimo plevel, deloma pa da zrahljamo zgornjo plast zemlje ter ohranimo vlago v spodnjih slojih. Kasneje jih moramo vsaj še enkrat okopati.

Denar.

g Vrednost denarja 19. t. m. Na denarnem trgu ni v zadnjem času opaziti nikakih posebnih sprememb izvzemši znatno dviganje italijanske lire. Ta je v zadnjem tednu poskočila ceno na 2.90 Din, potem pa zopet nekoliko nazadovala. Ta skok lire pomenja pa za italijansko gospodarstvo hud udarec, ki se občuti pri popolnem prenehanju izvoza in v naraščajočih konkurzi. — Naš dinar je stalen in se drži na curiški borzi stalno na 9.13 centezimov. — Tuje valute na domačih borzah v Zagrebu in Belgradu notirajo sledeče tečaje: angleški funt 276.6 Din, ameriški dolar 56.85 Din, nemška marka 13.51 Din, švicarski frank 10.95 Din, mažarski pengő 9.95 Din, avstrijski šiling 8.02 Din, italijanska lira 2.82 Din, francoski frank 2.23 Din, češka krona 1.68 Din, grška drahma 0.74 Din, bolgarski lev 0.41 Din, romunski lej 0.34 Din.

g Dovoljen promet z devizami in valutami na ljubljanski borzi. Finančni minister je vsled posredovanja zastopnikov SLS ugodil dolgoletni zahtevi slovenskih gospodarskih krogov in dovolil ljubljanski borzi za blago in vrednote tudi poslovanje z devizami in valutami. S tem je rešeno eno za Slovenijo zelo važno gospodarsko vprašanje, ker postanemo s tem neodvisni od zagrebske borze.

Cene.

g Ljubljanski trg. V zadnjem tednu pred prazniki je bil trg v Ljubljani precej dobro založen, vendar so ostale cene v glavnem nespremenjene; le v nekaterih predmetih so se radi povpraševanja pred prazniki malo dvignile. Meso in mesni izdelki: goveje I. 18 Din, II. 10—15 Din za kg; telečje I. 20 Din, II. 17 Din; prašičje I. 27.50 Din, II. 22—25 Din; slanina 21—24 Din, mast 24—25 Din, šunka 30—35 Din. — Perutnina: majhen piščanec 15 Din, večji 20 Din; kokoš 30—40 Din; petelini 30—35 Din; race 25—30 Din;

nepitana gos 80—100 Din. — Mlečni izdelki: mleko liter 2.50—3 Din, surovo maslo za 1 kg 45 Din, čajno maslo 55—60 Din, kuhano maslo 48 Din, bohinjki sir 36—40 Din, sirček 10—12 Din; jajca 0.75—1 Din. Mlevski izdelki žita in fižol: 100 kg pšenice 360—375 Din, rži 275—295 Din, ječmena 270—320 Din, ajde 350—390 Din; moka za 1 kg št. 0 5.50—6 Din, št. 1 domača 5.25, št. 2 banaška 5.25 Din, št. 3 domača 4.50, št. 4 banaška 4.50 Din, kaša 6—7 Din, ješprenj 6—10 Din, ržena moka 4.50—5 Din, ajdova moka I. 9 Din, II. 6—8 Din; fižol ribničan 400 Din za 100 kg, prepeličar 400 Din, grah 430—500 Din, leča 700—900 Din. — Kurivo: 100 kg premoga 42 Din, kuhični meter trdih drv 150 Din, mehkih 75 Din.

g Znižanje cen za sol. Monopolska uprava je že davno obljubila, da bo znižala monopolsko takso za sol za 50 para pri kilogramu, dosedaj pa tega še ni izvedla. Trgovski krogi se zaradi te obljube niso marali zalagati s to potreščino, ker niso vedeli, kdaj stopi to znižanje v veljavo. Ker pa tozadevne odredbe ni hotelo biti, je Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani brzojavno posredovala, da se pojasni položaj. Na to je dobila odgovor, da je upravni odbor monopolne uprave že sklenil znižati navedeno monopolsko takso in da čaka ta sklep samo še na podpis finančnega ministra.

g Mariborsko tržišče usnja in kož. V zadnji dobi so se v Mariboru plačevale za usnje in kože naslednje cene: konjske kože 75—150 Din komad, goveje kože 10—12 Din kg, telečje 17—19 Din kg, svinjske 9 Din kg, gornje usnje 75—100 Din kg, podplati 40—60 Din za kg.

g Tržišče z lesom. Iz raznih krajev naše države poročajo, da je kupcija z lesom precej živahna, vendar se držijo cene še vedno precej nizko. Veliko lesa se kupuje že doma, še mnogo več ga pa gre v inozemstvo, predvsem v Italijo, ki je vsled dviga lire postala naša najmočnejša odjemalka. Na zboljšanje cen pa zaenkrat ni še misliti, ker je konkurenca zelo velika. Najbolj nam konkurira Avstrija, ki izvažna mnogo lesa v Italijo, pa tudi v druge države, predvsem v Nemčijo in na Mažarsko. Največje zanimanje je za stavbni les, katerega cene rastejo. Tudi na špansko gre v zadnjem času precej lesa iz Jugoslavije. Zato bi bilo priporočati, da se naši lesni trgovci obrnejo v to državo in skušajo pridobiti ta važni lesni trg za mehki les. Pri tem bi bilo treba seveda tudi delovati na to, da se pripravljiva sklenitev trgovinske pogodbe s to državo.

Živina.

g Ljubljanski živinski sejem. Na zadnji sejem je bilo prignanih 412 konj, 61 volov, 57 krav, 7 telet in 563 prašičev za rejo. Prodanih pa je bilo 95 konj, 39 volov, 36 krav, 6 telet in 325 prašičkov za rejo. Cene so bile v glavnem nespremenjene in se je plačevalo za kg žive teže: voli prvovrstni 9.50 Din, drugovrstni 7—8 Din, tretjevrstni 6.50 Din; krave prvovrstne 6.25

do 8 Din, krave klobasarice 2.50—3 Din; teleta 10—11.50 Din. Konji po kakovosti do 5000 Din komad. Prašiči po starosti in kakovosti od 175 do 300 Din komad. — Kupčija je bila precej živahna posebno glede prašičev. Nekaj konj je bilo prodanih v Avstrijo. Cene so bile nespremenjene, le prvovrstni voli so se podražili za 50 par pri kilogramu.

g Živalski sejm v Mariboru. Prignanih je bilo 22 konj, 6 bikov, 118 volov, 336 krav in 18 telet, skupno 500 komadov. Povprečne teže za kg žive teže so bile: debeli voli 8—8.25 Din, poldebili 7.50—3 Din, bikli za klanje 6.25—7.50 Din, klavne krave debele 6.25—7 Din, plemenske krave 4—5.25 Din, krave za klobasarje 2.50—3.50 Din, molzne in breje krave 4—6 Din, mlada živina 6.25—9.50 Din. — Prodanih je bilo 250 komadov, od teh za izvoz v Italijo 6, v Avstrijo 14. — **Mesne cene:** govedina 8—18 Din za kg, teletina 10—19 Din, svinjina 15—27.50 Din kg. Kupčija je bila srednja.

g Prašičji sejem v Mariboru. Prignanih je bilo 202 prašičev. Cene so bile za komad: pujski 5—6 tednov stari 50—100 Din, 7—9 tednov 150—200 Din, prašički 3—4 mesece stari 260—350 Din, 5—7 mesecev 420—450 Din, 8—10 mesecev 530—550 Din, 1 leto stari 1250—1500 Din komad. Za kg žive teže se je plačevalo 9.50—11 Din, mrtve teže 15—16 Din. Prodalo se je 147 komadov. Kupčija je bila bolj srednja.

g Uvoz živine in mesa v Španijo zopet dovoljeno. Kakor je bilo že sporočeno, je svojčas španska vlada prepovedala uvoz naše živine in mesa v svojo državo iz veterinarskih razlogov. Sedaj pa je na posredovanje naše vlade ta odlok razveljavila in ponovno dovolila uvoz živine in mesa iz Jugoslavije.

g Nemčija zabranila uvoz prašičev iz Jugoslavije. Nemška vlada je iz veterinarskih in zdravstvenih razlogov zabranila uvoz živih in zaklanih prašičev iz Jugoslavije. Ta odredba nemške vlade je naše izvoznike presenetila. Iz Madžarske se namreč lahko uvaža v Nemčijo, četudi so tam zdravstvene razmere slabše nego pri nas. Zato so gospodarski krogi naprosili zunanjega ministra, da v tem pogledu posreduje.

Razno.

g Semnji od 25. aprila do 7. maja 1927. Metlika (23. aprila), Semič (23. aprila), Domžale (4. ma'ja), Fanjaloka (2. maja), Kočevje (4. ma'ja), Ribnica (25. aprila), pri Cerkvah ob. Struge (28. aprila), Velika Slevica (27. aprila), Ho'avlje (25. apr.), Kranj (2. ma'ja), Pol'ane (4. ma'ja), Selca (3. ma'ja), Škof'ja Loka (23. apr.), Eučka (25. aprila), Bušeča vas (26. aprila), Jagnjenica (25. apr.), Krško (4. maja), Sv. Jurij v glav. Krško (25. apr.), St. Rupert (30. apr.), Vesela gora (27. apr.), Liti'ja (4. maja), Podbukovje (25. apr.), Vače (25. apr.), Grosuplje (25. apr.), Ig (25. apr.), Lož (4. ma'ja), Sv. Vid pri Logatecu (25. aprila), Toplice pri Novem mestu (5. ma'ja), Jesenice (4. ma'ja), Sv. Lenart v Slov. goricah (25. aprila), Rogatec (25. aprila), Vojnik (25. aprila), Vranksko (27. aprila), St. Jurij ob Taboru (25. apr.), Oplotnica (25. apr.),

Dobova (25. apr.), Kozie (26. apr.), Pišcece (28. aprila), Konjice (25. aprila), Dol pri Hrastniku (25. aprila), Studenice pri Poljčanah (2. ma'ja), Pckel pri Poljčanah (2. ma'ja), Loka (3. ma'ja), Slov. Bistrica (4. ma'ja), St. Jurij ob juž. žel. (4. maja), Sv. Lovrene (4. ma'ja), Svecina (4. ma'ja), Gornji grad (4. maja), Sv. Trojica v Slov. goricah (4. ma'ja), Sv. Barbara (5. maja), Trbovlje (5. ma'ja), Spodnja Kostivnica (7. maja), Sv. Mohr (25. apr.).

g Naš izvoz jablek. Iz naše države smo v letu 1926 izvozili 21.902 toni jablek (2190 vagonov) v vrednosti 47.2 milijona dinarjev. Z ozirom na celotni pridelek je obseg izvoza sicer majhen, vendar pa nam pokaže, koliko denarja bi se dalo dobiti, če bi se izvozu tega blaga posvetila večja pažnja in če bi se izvozna trgovina organizirala. Največ jablek smo izvozili v Avstrijo in sicer 11.406 ton in v Nemčijo 7184 ton.

g Zaloge dalmatinskega vina v Šibeniku. Iz Šibenika poročajo, da je v tem mestu in okolici še več vagonov vina na razpolago. V samem mestu je kakih 30 tisoč hektolitrov prvovrstnega vina na prodaj in sicer po precej ugodnih cenah. Crna vina se prodajajo po 4.40—4.75 Din, bela po 5.50—6.50 Din, opolo pa po 5,50 do 6 Din za liter.

g Stanje posevkov in živine v mesecu marcu. Po podatkih ministrstva za kmetijstvo in vode je bilo v marcu t. l. splošno stanje pšenice, ječmena in rži med zelo dobrim in dobrim, stanje ovsu pa med dobrim in zelo dobrim. Prav tako je bilo stanje drugih kulturnih rastlin dobro in zelo dobro. To velja za fižol, grah, sočivje, krompir, korenje in repo; pa tudi za travnike, deteljo in lucerno. Splošno stanje vinogradov in sadovnjakov je bilo zelo dobro. Bolezni in druge škode na kulturah ni bilo zabeležiti v večji meri. Krme ne primanjkuje. — Tudi kužnih bolezni med živino ni bilo v večjem obsegu. — Pripomniti je tu, da se podatki o krompirju in drugih za nas poznejših rastlin nanašajo na naše južne kraje, kakor je Dalmacija in Macedonija, ki ima rane kulture. Vendar je to v tako malem obsegu, da ni na mestu, da se ti podatki objavljajo za celo državo.

g Padanje cen zemljišč v Vojvodini. Splošna gospodarska kriza v kmetijstvu v Vojvodini prihaja do izraza tudi v nazadovanju cen zemljiščem. Cene, ki so prej dosegle višek 40.000 Din za katastrski oral, so v zadnjem času nazadovale na 10.000 Din. Dočim je bila cena 40.000 previsoka, je 10.000 Din za en oral plodne zemlje vendarle premalo. Tako nizke cene se niso mogle držati, zato se opaža ponovno dviganje cen zemljiščem, ki je doseglo že 15.000—17.000 za oral.

g Trst, Reka in drugih 12 svobodnih luk v Italiji. Italijanska vlada je sklenila proglasiti 14 pomorskih mest kot svobodne luke. Glasom zakonskega načrta, ki je bil sprejet na seji ministrskega sveta, se vlada pooblašča, da more 14 imenom navedenih luk v vsakem času proglasiti svobodnim lukam in to v celoti ali deloma za čobo 30 let. Na blago, ki se bo uvažalo v te luke, se ne bo pobirala carina, s čemer

bo pomorski blagovni promet zelo olajšan. Glasom vesti iz merodajne strani bosta Trst in Reka v kratkem proglašeni svobodnim lukam.

g Širjenje hmeljarstva v naši državi. Posebno v zadnjem letu se je začela kultura hme'ja v naši državi zelo širiti. K temu so kmetovalce zapeljevale visoke cene za hmelj v zadnjih letih in huda gospodarska kriza v kmetijstvu. Predvsem v Sloveniji se opaža ta pojav, ki zavzema vedno večje mere. Še po vojni se je hme'j gojil le v Savinjski dolini in okolici Marenberga; sedaj ga pa uvajajo tudi v Prekmurju, okolici Laškega, Trbovelj in Zagorja, na Dolenjskem in celo v Belokranjini ter v logaškem okraju se delajo z njim poskusi. V Pački so se hmeljski nasadi ogromno povečali, hmeljarstvo se širi tudi v Sremu, uvaja se v Bosni in celo v Južni Srbiji. Vsi ti poskusi se delajo večinoma brez strokovnjakov in ne glede na to, ali je dotični kraj primeren za to kulturo ali ne. Marsikje bo pa kmalu nastopilo razočaranje, ki se bo izkazalo, da dotični kraj ni primeren za hmeljarstvo.

Osrednje mlekarne

LJUBLJANA, Maistrova 10

nudijo v vsaki množini in po najnižjih cenah vse mlečne proizvode, kakor: prvovrstno čajno maslo, maslo za kuho, švicarski ementalški in polematalški sir, trapistovski sir vseh vrst l. dr. izdelke.

Pozor, Gorenjci!

Ne pozabite pri nakupu spomlad. ob'ek, da boste najbolje in najceneje postreženi v modni trgovini **VINKO SAVNIKA — RADOVLJICA.**

Edino najboljši živalni stroji in pletilni švic.

„Dub'ed“ stroji ter ko'esa za ročbino, obrt in industrijo so le

Jos. Petelinca

Gritzner, Ad'or

Najnižje cene! Tudi na obrokel

Ljubljano

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v zvezanju brezplačno.

Večletna garancija.

Za spomladne in letne ob'ke imamo veliko zalogo novodoslega moškega in ženskega blaga in tega izbiru svilenih raf in sero

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5

Kro'ad in šivilje pisite po vzorci!

Vabilo RA REDNI OBČNI ZBOR Osrednje Ciperkarske zadruge r. z. o. z. v Ljubljani, kateri se bo vršil v nedeljo 8. maja 1927 ob 10 dop. v spodnjih prostorih I. delavskega konzumnega društva v Ljubljani, Kongresni trg 2, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem običnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Odobritev računskega zaključka za leto 1926. in sklepanje o razdelitvi bilančnega prebitka. 4. Volitev nadzorstva. 5. Slučajnosti. — V slučaju, da bi navedeni občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi obč. zbor z istim dnevnim redom in na istem prostoru, ki bo veljavno sklepal ne glede na število glasov.

Amerikanske žage

Atkins - Saws velika zaloga vseh velikosti. Rudolf DERZAJ, Ljubljana, Slomškova ulica št. 1.

„Domoljubov“ Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica velja za enkrat Din 5. Naročniki „Domoljuba“ plačajo samo polovico, ako kupujejo kmet, potrebščine ali prodajo svoje pridelke ali iščejo poslov ozir. obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Platnice za lanski letnik ilustriranega „Slovenca“ ima v zalozi Knjigovoznica K. T. D. v Ljubljani.

Pekovski vajencec

v starosti od 14-15 let se sprejme pri Ivanu Vrtačniku, Tržaška c. št. 19, Ljubljana.

Klapec za kmečko delo se sprejme. — Nastop takoj, plača po dogo oru. Ivan Perko, Zg. Šiška 7 pri Ljublj.

Kupim **hišo** in nekomanjšo liko zemlje zraven za okroglo 1000 Din po dogovoru. Ponudbe na upr. „Slovenca“ pod „Hiša“.

Sprejme se takoj priden in **deček** 14-16 let pošten za poljska dela. Plača po dogovoru. — Val. Jalen, Hlebca 5 p. Lesce

M. JERIHA, kro ač, Gorenja vas-Ribnica, Dolenjsko sprejme takoj **krojaškega vajenca**

Vprašati pismeno.

Sprej **vajenca** za mimem zarsko obrt. — Jožef Kunčič, Podgora št. 6, St. Vid nad Ljubljano.

Naprodaj ali v najem **hiša in strojarina** v Mošeniku, pošta Moravce. Franc Smrkolj.

Vi grešite

proti samemu sebi, če zanemarjate Vašo telo, Vaš obraz, Vaše roke, Vaše lasje, prava sredstva za negovanje lepote za Vas in Vaš obitelj so:

Fellerjeva prava karkaska pomada za o rez in zaščito kože z marko „Elsa“, ona vam ohrani mladost in lepoto, vpije se v kožo in jo dela mekko in baržurnasto. Strmelci ostje, kako hitro vam gine o pogo, mozolci, sololci, rdeča mesta in gube na koži.

Fellerjeva močna „Elsa“ pomada za rast las zbravnjuje izpadanje las, prerano osivelost, odstrani uje prhlaj, dela krhke lase mehke, gibke in pospešuje rast las.

Za poizkus 2 lunčka ene ali pa 1 lunček od obeh pomad z zavojnico in poštnino vred Din 35,-.

Fellerjeva mila zdravila in lepote z marko „Elsa“ najplemenitejšje kakovo-ti, vsebujejo medicinsko preizkušene dobro delujoče sestavine, ter niso torej le navadna toaletna mila. Poizkusite enkrat:

Elsa-IIIijino mlečno milo, Elsa-rumenjaskovo milo, Elsa-glicerinsko milo, Elsa-borakovo milo, Elsa-arvanovo milo, Elsa-milo za britje in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugega mila. Za poizkus 3 kom. Elsa mila ze z zavojnico in poštnino vred Din 52,-.

Te cene se razumejo le, če se pošlje denar vnaprej, ker se proti povzetju zviša poštnina za 10,- Din

Naročila naslovite točno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarnar
Dolnja Stubica, Elsatrg 16, Hrvaška

KAMNO - CEMENTNE IZDELKE

spomenike, okvirje, podstave, opeko itd. ima po ceni Franc MEŽNAR, Ihar. 2912

V mletev sprejema ter najsolidnejše izdelka kmetško pšenico Elektrovažnji mlin Iv. Zakotnik na Trati (kolivodv. Škofja Loka).

Meh za smeh.

Gospa: »Ali mislite, da se nasprotstva žene in moža v zakonu izenačijo?«

Gospod: »O seveda se. Glejte, moja žena n. pr. je imela ravno toliko dote kolikor jaz dolgove.«

★

Ivanček: »Poglej, poglej mama, tale opica pa ravno tako izgleda kot naš stric Nande.«

Mati: »Toda Ivanček, kaj takega vendar ne smeš govoriti.«

Ivanček: »Ah, kaj, saj naju opica ne razume.«

★

Prijateljica: »Veš kaj, Ančka, ampak tvoj fant je pa res zelo majhen.«

Ančka: »Če je prav, moj je pa le.«

★

Tone je vodil neko prijateljico skozi menežarijo. Ko sta prišla do divjih psov, se je prijateljica stisnila k Tonetu ter rekla: »Oprostite, toda teh psov se kar bojim.«

»Da, da,« je rekel Tone ves vesel, »le pojdiva le naprej, tamle prideva k levom.«

★

»Pa ste že zopet tako pozno vstali, Ana, kako to vendar?«

»Sama ne vem, kako je to. Zdi se mi, da prepočasim spim.«

Bili
kakršnikol
časi

brez

Palma

- življenje

ni.

A. Božič, manufaktura, Kranj

OPAZORILLO!

Vsled večje zaloge odprodajam vse manufakturno blago do preklica po izredno nizkih cenah!

Vsakdo naj se pred nakupom prepriča o resničnosti teh navedb!

Dogata izbira! Nizke cene! Dobro blago!

Za obilen obisk se priporoča Anton Božič.

»Ti, fant, ali si videl avto tu skozi voziti?« — »S kolikimi osebami?« — »Cospod, gospa in majhen fantek.« — »Da, da, tu skozi so se peljali, tam na desno morate zaviti.« — »Hvala lepa. Potem jih bomo pa kmalu dotekli.« — »Tega pa ne verjamem.« — »Ne?« — »Kedaj pa so se peljali tod skozi?« — »Ne vem dobro, ali je bilo danes teden ali včeraj teden.«

★

Zopet sta se sprla namreč fant in dekle. Pravi ona: »No, sedaj češ pa gotovo hotel imeti prstan nazaj, ne?« — On: »Kar obdrži ga. Saj bi tako nobeni ne bil prav, k večjemu, če bi ga na palec nataknila.«

★

Pisarniški predstojnik: »Jutrišnji dan hočete torej imeti prosto? Čemu?«

Knjigovodja: »Ker praznujem svojo srebrno poroko.«

Predstojnik: »Tako. In ker ste oženjeni, mislite, da vam vsakih petindvajset let gre en dan prosto.«

★

Nekdo je prišel na obisk, pa ni hotel oditi. »Ali gre vaša ura prav?« — »Ne, tej uri pravimo obisk.« — »Kako to?« — »Zato, ker sploh ne gre.«

NAJCENEJŠE KUPITE
olinate in suhe barve, lake, firmež, terpentin, prašno olje ter vse slikarske in pleskarske potrebščine pri tvrdki

ORIENT P. Z.
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 14
poleg trgovine Schneider & Verovšek

OBLEKE ZA BIRMANCE

dobite po jako solidnih cenah in v lepi izbiri pri M. JERIHA, Gorenja vas, RIBNICA, Dolenjsko. Naročila se na željo izvršijo tudi po meri in po pošti proti povzetju.

Nova trgovina manufakture,
ново blago in nove nizke cene
Josip Šlibar

Ljubljana, Stari trg 21 poleg Zalaznika

Istrsko BRINJE, SLIVE in FIGE

dobite najceneje pri FRAN POGACNIKU v Ljubljani, Dunajska cesta št. 36.

100 Din nagrade je mogoče dobiti dnevno. — Pišite s prilogo znamke za 2 Din na J. Otrin, Rovte — Logatec.

Krojači pozor!

MOŠKE STOFE nudi po brezkonkurenčnih cenah tvrdka FRANC SENCAR, Ljutomer. — Vzorci na razpolago. 3052 Razpošiljatev po pošti!